

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Tineke van der Beek-Kroeze
telefoon 038 499 76 78
J.vd.Beek-Kroeze@overijssel.nl
Zaaknummer 5495292

Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland
Noordereinde 60
1243 JJ 'S-GRAVELAND

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
11.12.2019	2019/0313381			

Onderwerp: MER beoordeling procedure

Geachte lezer,

U heeft bij ons op 24 september 2019 een aanmeldingsnotitie ingediend voor een vormvrije m.e.r.-beoordeling. De notitie was niet compleet. Op 6 november 2019 hebben wij de laatste aangepaste versie ontvangen. De aanmeldingsnotitie gaat over het uitvoeren van natuurherstelmaatregelen in het Natura 2000-gebied Landgoederen Oldenzaal.

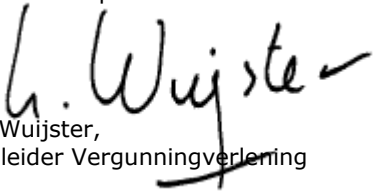
Op basis van artikel 3.3.2.1, lid 1, sub a van de Omgevingsverordening Overijssel 2017 zijn de ontgrondingswerkzaamheden vrijgesteld van vergunningplicht.

Besluit

Wij besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit, en gelet op de artikelen 7.16 t/m 7.19 van de Wet milieubeheer:

- dat er geen bijzondere omstandigheden zijn die het uitvoeren van een milieueffectrapportage nodig maken voor het uitvoeren van de voorgenomen ontgrondingswerkzaamheden in het Natura 2000-gebied Landgoederen Oldenzaal.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Afschrift

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- b. Dagelijks bestuur van Waterschap Vechtstromen
- b. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Losser
- c. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dinkelland

Datum verzending

Rechtsmiddelen

Het besluit is overeenkomstig artikel 7.17, lid 4 van de Wet milieubeheer gepubliceerd op de website van de provincie Overijssel.

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

Overwegingen bij het besluit

Bijlage 1

Aanmeldingsnotitie

De aanmeldingsnotitie is ingediend voor de beoordeling van de m.e.r.-plicht, ingevolge artikel 7.16, 1^e lid, van de Wet milieubeheer (Wm).

In de notitie zijn de mogelijke milieueffecten beschreven die te verwachten zijn bij het uitvoeren van ontgrondingswerkzaamheden in het Natura 2000-gebied Landgoederen Oldenzaal.

Bevoegd gezag, beoordelingsplicht en toetsingskader

Gedeputeerde Staten zijn volgens artikel 3, lid 1, juncto artikel 8, lid 3 van de Ontgrondingenwet bevoegd gezag voor het verlenen van een ontgrondingvergunning, als er sprake is van het uitvoeren van werkzaamheden waarbij het maaiveld verlaagd wordt. Ingevolge artikel 7.2, lid 1 onder b in samenhang met artikel 7.17, lid 1, van de Wet milieubeheer (Wm) moet het bevoegd gezag bij voorgenomen activiteiten die staan opgenomen in onderdeel D van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) bepalen of deze activiteiten vanwege bijzondere omstandigheden m.e.r.-plichtig zijn.

Bij het uitvoeren van de ontgrondingswerkzaamheden blijft het te ontgronden gebied kleiner dan 12,5 ha (D-drempelwaarde van het Besluit m.e.r.). Daarom kan volstaan worden met een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

De ontgrondingswerkzaamheden uit deze aanmeldnotitie, met een oppervlak van minder dan 12,5 ha, valt onder onderdeel D van de bijlage van het besluit milieueffectrapportage. Dit betekent, dat gelet op artikel 2 lid 5 onder b van het Besluit milieueffectrapportage, Gedeputeerde Staten als bevoegd gezag, op grond van de in bijlage III bij de EEG richtlijn 85/337/EEG (gewijzigd bij richtlijn 97/11/EG en richtlijn 2003/35/EG) genoemde criteria, toepassing moeten geven aan het beslissen op een m.e.r. beoordeling, als wordt bedoeld in artikel 7.16 t/m 7.19 van de Wet milieubeheer.

Gedeputeerde Staten moeten daarom beoordelen of, gelet op bijzondere omstandigheden, voorafgaand aan het uitvoeren van de ontgrondingswerkzaamheden, het opstellen van een milieueffectrapportage (m.e.r.) noodzakelijk is. Het algemene uitgangspunt bij een dergelijke beoordeling is dat er geen m.e.r. behoeft te worden opgesteld, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Deze bijzondere omstandigheden kunnen betrekking hebben op:

1. kenmerken van het project;
2. plaats van het project;
3. kenmerken van het potentiële effect.

De bijzondere omstandigheden zijn in de aanmeldnotitie beschreven.

Inhoudelijke beoordeling

Het algemene uitgangspunt bij een dergelijke beoordeling is dat er geen milieueffectrapportage hoeft te worden opgesteld, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Kenmerken van het project

Natuurmonumenten treft verschillende herstelmaatregelen in het Natura 2000-gebied Landgoederen Oldenzaal en omgeving om het leefgebied van de Kamsalamander in dit gebied te verbeteren. Om achteruitgang te voorkomen en om de populatie op Landgoederen Oldenzaal te versterken is het noodzakelijk om het leefgebied in het Natura 2000-gebied te optimaliseren en te verbinden met leefgebieden in omliggende Natura 2000-gebieden.

Deze mer-beoordeling gaat over de volgende herstelmaatregelen in het betrokken Natura 2000-gebied:

1. Creëren van 7 poelen ten zuiden van de A1
2. Optimalisatie van het ecoduct over de A1
3. Creëren van verbindingzones met leefgebieden buiten het Natura 2000-gebied, waarbij poelen worden gerealiseerd.

Creëren poelen ten zuiden van de A1

Ten zuiden van de A1 zullen in het Natura 2000-gebied Landgoederen Oldenzaal volgens de gebiedsanalyse van de provincie Overijssel voor de 'Kamsalamander' 14 poelen gerealiseerd moeten worden. Natuurmonumenten is als grondeigenaar verantwoordelijk voor het realiseren van een deel van deze poelen. De poelen zijn bedoeld als 'stepping stones' waarlangs de 'Kamsalamander' zich kan verplaatsen. Ten zuiden van de A1 is het landbiotoop geschikt, maar is de dichtheid aan geschikte voortplantingswateren nu niet voldoende (> 500 m). Om dit knelpunt op te lossen worden hier twee nieuwe (wat grotere) poelen aangelegd en worden vijf bestaande poelen geoptimaliseerd. De poelen variëren in grootte en in vorm en worden afgestemd op de omgeving.

Optimalisatie ecoduct nabij A1

Bij het ecoduct bij de A1 wordt een bestaande poel weer geschikt gemaakt als voortplantingswater voor de 'Kamsalamander' en wordt het landbiotoop ingericht als geschikte omgeving voor de 'Kamsalamander'.

Creëren van een verbindingszone met Natura 2000-gebied Achter de Voort/Ageler Voltherbroek

In de nabije omgeving van het Natura 2000-gebied wordt een verbindingszone met het Natura 2000-gebied -Achter de Voort/Ageler Voltherbroek gerealiseerd. Voor het verder versterken van de populatie op Landgoederen Oldenzaal is het noodzakelijk om leefgebied op het landgoed te verbinden met leefgebieden in omliggende Natura 2000-gebieden. Daarom wordt een verbinding gerealiseerd ten noorden van het Natura 2000- gebied landgoederen Oldenzaal met twee geschikte leefgebieden voor de Kamsalamander. De locaties liggen ten noorden van de Goorweg (locatie Everloo) en ten noorden van de Denekamperstraat (locatie Roderveld).

De plaats van het project

Het totale gebied van het Natura 2000-gebied Landgoederen Oldenzaal ligt in de gemeenten Losser en Dinkelland. Het gebied ligt aan de voet van de stuwwal ten noordoosten van Oldenzaal en heeft een oppervlakte van circa 580 ha. De Oldenzaalse stuwwal behoort tot de bosrijkste gebieden van Overijssel en wordt gekenmerkt door reliëf en kleinschaligheid. In het Natura 2000-gebied liggen enkele grote boscomplexen. Rondom deze boskernen heeft zich een gevarieerd landschap ontwikkeld, met een afwisseling van kleinere bossen, houtwallen, vochtige en heischrale graslanden met plaatselijk een aantal poelen.

Voor de herstelmaatregelen zijn locaties gekozen die grote potentie hebben voor het herstellen van een kwalitatief waardevol habitatype.

Kenmerken van de potentiële effecten

In paragraaf 3 van de aanmeldingsnotitie zijn de effecten van de ontgrondingen op het milieu beschreven. Tevens is de cumulatie van de effecten beoordeeld.

Uit de aanmeldingsnotitie blijkt dat ten gevolge van de ontgrondingmaatregelen geen nadelige milieueffecten zijn te verwachten ten opzichte van de huidige situatie.

We hebben de aanmeldingsnotitie beoordeeld en we zijn van mening dat de beoordeling van de effecten van de voorgenomen ontgrondingen op de juiste manier heeft plaatsgevonden.

Ten aanzien van de effecten merken we het volgende op:

Bodem

Huidige situatie

De bodem van het noordelijke gebied bestaat voornamelijk uit tertiaire klei met soms een toplaag van zand of een minerale eerdlaag. Het realiseren van de poelen zorgt voor nattere omstandigheden. Deze vernatting van het Natura 2000-gebied is gewenst.

Op basis van de bodemkwaliteitskaart (BKK) van de gemeenten Dinkelland en Losser blijkt dat vrijkomend materiaal op basis van de BKK vrij in dezelfde of slechtere klasse kan worden toegepast. De aannemer maakt een melding bij het bevoegd gezag voor het toepassen van het materiaal.

Effecten

Bij het graven en opschonen van de poelen komt grond vrij. De vrijgekomen grond vervalt grotendeels aan de aannemer. Uit vooroverleg met gemeenten Losser en Dinkelland is gebleken dat de vrijkomende grond verwerkt kan worden op basis van de geldende bodemkwaliteitskaart van de gemeente Losser en Dinkelland. Om ervoor te zorgen dat de aannemer over voldoende informatie over de kwaliteit van het vrijkomende slib beschikt wordt, voor de start van het werk, een waterbodemonderzoek uitgevoerd. Alvorens de aannemer de grond verplaatst naar de plaats van verwerking doet hij hiervan melding bij de gemeenten Losser en Dinkelland. De aannemer gebruikt rijplaten om ervoor te zorgen dat insporing en bodemverdichting ter plaatse van transportroutes voorkomen wordt.

Als voldaan wordt aan de eisen van het Besluit Bodemkwaliteit, worden geen belangrijke nadelige milieugevolgen verwacht voor het thema bodem.

Water

Huidige situatie

Door de ligging van het gebied Landgoederen Oldenzaal op en nabij een stuwwal, is er grote variatie in maaiveldhoogte, bodemtype en grondwaterstanden. De combinatie van veel reliëf en ondiepe (slecht doorlatende) leemlagen zorgt voor verschillende lokale hydrologische systemen. Door de aanwezigheid van klei in de bodem is de afvoer van water oppervlakkig.

Effecten

De ontgrondingswerkzaamheden hebben alleen plaatselijk effect op het grondwaterpeil, omdat perceelsdelen zullen vernatten als gevolg van de ontgrondingswerkzaamheden. Deze vernatting is een gewenst effect.

Er worden geen belangrijk nadelige milieugevolgen verwacht voor het thema water.

Natuur

Huidige situatie

Landgoederen Oldenzaal is een Natura 2000-gebied en is een onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland. Met de uitvoering van de maatregelen in het Natura 2000-gebied zet Natuurmonumenten zich in voor het behalen van de natuurdoelen uit het Natura 2000-beheerplan van de provincie.

Ecogroen heeft een natuurtoets uitgevoerd waar de gebiedsbescherming en soortenbescherming zijn onderzocht en heeft een ecologisch werkprotocol opgesteld voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Effecten

Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming geldt vrijstelling van verbod gericht op bescherming van vogels, soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en een aantal overige soorten voor maatregelen die in het kader van het Natura 2000-beheerplan worden uitgevoerd. De vrijstelling geldt voor zowel de interne als de externe maatregelen. Aan de vrijstelling is de eis verbonden dat de maatregelen goed onderbouwd zijn, waarbij onder andere vaststaat dat de geplande maatregelen geen negatieve effecten hebben op populaties van aanwezige beschermde soorten. De vrijstelling van ontheffingsplicht is van toepassing ten aanzien van de Natura 2000-maatregelen, omdat de maatregelen in het kader van het Natura 2000-beheerplan worden uitgevoerd.

Met de provincie Overijssel is afgesproken dat in de uitvoeringsfase voor alle Natura 2000-maatregelen een Ecologisch werkprotocol (EWP) wordt opgesteld. De aannemer voert de geplande maatregelen conform dit EWP uit. Om negatieve effecten op kwalificerende vogelsoorten te voorkomen moeten de werkzaamheden uitgevoerd worden in de periode tussen 1 augustus -1 maart (buiten het broedseizoen).

Gebiedsbescherming

De maatregelen worden uitgevoerd om de habitattypen te herstellen en/of uit te breiden. Uit een beoordeling van Ecogroen blijkt dat tijdens de gebruiks- en uitvoeringsfase negatieve effecten op instandhoudingsdoelen zijn uitgesloten als een aantal voorwaarden in acht worden genomen, zoals bijvoorbeeld insporing en verdichting voorkomen door gebruik van rijplaten. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in het EWP.

Onder de Wet natuurbescherming gold altijd een vrijstelling van vergunningplicht Gebiedsbescherming voor maatregelen die in het kader van het Natura 2000-beheerplan worden uitgevoerd en maatregelen die in het Natura 2000-beheerplan, al dan niet onder voorwaarden, als vergunningsvrij zijn beoordeeld. Deze automatische vrijstelling van vergunningplicht is ten aanzien van de Natura 2000- maatregelen sinds de uitspraak van de Raad van State niet meer van toepassing op het aspect stikstof. Er is voor het uitvoeren van deze ontgrondingswerkzaamheden nog wel een toetsing op stikstof noodzakelijk. Aangetoond moet worden met het rekenprogramma Aerius dat er geen toename van depositie zal zijn. Als blijkt dat dat niet het geval is, is er geen vergunning voor de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Als er uit de berekening wel een toename blijkt, is wel een vergunning nodig.

Voor de uitvoeringsfase van twee poelen buiten het Natura 2000-gebied is een Natuurtoets uitgevoerd, waaruit blijkt dat geen belangrijke nadelige milieugevolgen verwacht worden, omdat de natuurherstelmaatregelen zijn opgenomen in het vastgestelde Beheerplan. Bij de betreffende gemeente is een VVGB aangevraagd, omdat het leefgebied van de Kamsalamander tijdelijk wordt aangetast.

Als uit de Aeriusberekeningen blijkt dat er geen toename van de stikstofdepositie zal optreden, worden er geen belangrijk nadelige milieugevolgen verwacht voor het thema natuur.

Archeologie

Huidige situatie

De werkzaamheden vinden plaats in terreinen met meestal een lage archeologische verwachtingswaarde. Op 1 locatie geldt een middelhoge verwachtingswaarde. De betrokken percelen liggen in de gemeente Losser en Dinkelland.

Effecten

Werkzaamheden worden aan het oppervlak verricht. Hierdoor wordt niet diep gegraven of grond geroerd. Graafwerkzaamheden tot 30 cm onder maaiveld mogen zonder archeologisch onderzoek verricht worden. Eventuele toevalsvondsten moeten gemeld moet worden bij het bevoegd gezag.

Volgens het bestemmingsplan 'Buitengebied Veegplan 2015' van de gemeente Losser is de Archeologische beleidskaart van toepassing. Hierin staat voor het Roderveld een 'lage indicatieve waarde', aangegeven. Deze waarde geldt ook voor de poelen ten zuiden van de A1. Voor graafwerkzaamheden (> 40cm) in een gebied kleiner dan 10.000 m² in een 'lage indicatieve waarde' is volgens de Erfgoedverordening van Losser geen vergunning nodig.

Op de te realiseren verbindingzone ligt een volgens de archeologische verwachtingskaart van gemeente Losser een 'middelhoge indicatieve waarde'. Voor graafwerkzaamheden in een gebied kleiner dan 2.500 m² met een 'middelhoge indicatieve waarde' is geen vergunning noodzakelijk.

Op de te realiseren verbindingzone bij Everloo, gelegen in de gemeente Dinkelland, ligt een volgens de archeologische verwachtingskaart van gemeente Dinkelland een 'lage indicatieve waarde'. Voor graafwerkzaamheden > 30 cm in een gebied met 'lage indicatieve waarde' is geen vergunning noodzakelijk. Uit overleg met de gemeente Dinkelland is gebleken dat er inderdaad geen vergunningplicht geldt vanuit het onderdeel Archeologie.

Er worden geen belangrijk nadelige milieugevolgen verwacht voor het thema archeologie.

Landschap en cultuurhistorie

Huidige situatie

Het landschap in het betrokken gebied wordt gekenmerkt door reliëf en kleinschaligheid. De afwisseling wordt gevormd door bossen, akkers en graslanden met verschillende beken met bijbehorende flora en fauna.

Effecten

Binnen het plangebied van het Natura 2000-gebied zijn geen cultuurhistorisch waardevolle elementen aanwezig en het landschap wordt niet aangetast door de ontgroning. Er bevinden zich geen monumenten of beeldbepalende bomen binnen het plangebied die worden aangetast. Het plan draagt bij aan een beleefbaar watersysteem als dragende structuur van het gebied. Door het uitvoeren van de inrichtingsmaatregelen wordt de ruimtelijke kwaliteit behouden en versterkt.

Er worden geen belangrijk nadelige milieugevolgen verwacht voor het thema landschap en cultuurhistorie.

Overige aspecten

Externe veiligheid

De plangebieden zijn niet gelegen in het invloedsgebied van een transportroute gevaarlijke stoffen over het spoor, het water, een hoge druk aardgasleiding of van een Bevi-inrichting. Er zijn dan ook geen effecten op externe veiligheid. Machines voor het uitvoeren van de werkzaamheden zorgen slechts voor een tijdelijke toename in geluid en uitstoot van stoffen (luchtkwaliteit).

Kabels & leidingen

Ter voorbereiding van de werkzaamheden zijn oriëntatieverzoeken gedaan. Inmiddels is overleg gevoerd met Rijkswaterstaat, het CIF, de NAM en Defensie over aanwezige leidingen in het plangebied. Gebleken is dat de kabels en leidingen van deze instanties niet beschadigd zullen worden door de ontgrondingswerkzaamheden. Voorafgaand aan de ontgrondingswerkzaamheden voert de aannemer een graafmelding uit. Hiermee zijn de exacte graaflocaties bij het kadaster bekend en is de aannemer op de hoogte van de actuele stand van zaken wat betreft de aanwezigheid van kabels en leidingen.

Niet Gesprongen Explosieven (NGE)

Er is een historisch bureauonderzoek uitgevoerd ten aanzien van NGE. Er is voor het werkgebied geen enkele indicatie dat sprake is van aanwezigheid van NGE.

Overige

- Vrijkomend materiaal wordt niet afgevoerd, maar verwerkt in het gebied.
- De maatregelen leiden niet tot een structurele productie van afvalstoffen, tot extra verkeershinder of risico op ongevallen.
- Vanwege de ligging van het plangebied, is er geen sprake van grensoverschrijdend karakter van de werkzaamheden.
- Het graven van poelen heeft geen uitstralende effecten.
- De werkzaamheden in het plangebied hebben geen gevolgen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg.

Cumulatie

In het Natura 2000-gebied Landgoederen Oldenzaal worden naast de beschreven maatregelen nog meer natuurherstelmaatregelen uitgevoerd. De effecten van de maatregelen zijn echter altijd lokaal en liggen op enige afstand van de andere maatregelen. De maatregelen in de verschillende deelgebieden versterken elkaar in het natuurherstel van de habitattypen.

Landschappelijk gezien leiden de verschillende maatregelen wel tot een verandering, maar deze verandering is positief, omdat hiermee het historische landschap (deels) wordt hersteld.

Conclusie

Op basis van de verwachte effecten is er geen aanleiding om voor de voorgenomen ontgrondingen een m.e.r. uit te voeren.